

UJ CIMBORA

Az Uj Cimborá Családszövetség képes gyermeklapja

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR

SZERKESZTI ÉS KIADJA:

F. LÁSZLÓ MARCELLA

CRISTURI — SZÉKELYKERESZTURON

ARPÓSÁGOK — TARKÁSÁGOK

TOBORZÓ.

Legutóbb a következők toborozták a következőket: *Nagy Loránd Ploesti* újabb toborzása: Kovács Dénes és Irénke, Nagy József. — *Moskovits Sári Satumare*: Paládi Edithkét Satumare.

Hiresek ám a kereszturi hetivásárok, a népnek mintha ünnepnapja lenne, a legszebb ruháját ölti magára, leány, legény, de még az öregebbje is. Adnak, vesznek a kereszturi heti vásáron úgy, amint Suba Dani bácsi látta s az új cimboráknak linoleumban kimetszette és elküldötte. Itt láthatjátok mindjárt a címlapon.

BETEGSÉG UTÁN

Szivünk, lelkünk érzi,
Az ajkunk kimondja:
Adjon Isten Isten áldást
Drága névnapodra!

Adjon egészséget,
... Ne légy beteg többé,
Ugy lehetsz igazán
Szerető körödé.

Áldjon meg az Isten
Minden jóval Téged,
Ki e ház lakóit
Gondosan vezérled.

Oradea.

Bodnár Irma.

BÉLYEGGYÜJTÉS.

Most, hogy az iskola újra megkezdődött, a tavalyi bélyeggyűjtő jóbarátok ismét összetalálkoznak. Szóba kerül a nyári gyűjtés eredménye. Az egyes bélyeggyűjtők néhány ritkasággal gyarapították gyűjteményüket. A bélyeggyűjtésnél nagyon fontos a bélyegcsere lehetőség. Éppen ezért is szeretnénk tudni, hogy ki gyűjt bélyeget, hogy annak címét leközzöljük s így legalább az egyvárosban lakók érintkezessenek egymással.

Zöld istállóban fekete tehén piros szénát eszik. Mi az?
(Dinnye.)

BENEDEK ELEK EMLÉKSORAIBÓL.

Feneketlen sár a hazugság,
Nehéz kimászni belőle,
Jó emberek, ha ki is huzzák,
Sáros marad örökre tőle.

A baiamarei kis cimborák a seiniék példáján felbuzdulva elhatározták, hogy ők is megkötik egymás között az Uj Cimborák Testvérszövetségét s vasárnap délutánonként összejönnek mindig más-más kis cimboránál, hogy így alkalom legyen egymást megismerni, bélyeget cserélni, közösen rajzolni és rejtvényt fejteni, szerkeszteni és közösen levelezni. Elnökiül választották Stoll Mária II. g. o. t., alelnökiül Szász Rózsika IV. g. o. t., pénztárnokul Rózsa Jolika I. g. o. t. és krónikásul Veress Katóka IV. el. o. t.-t. Segítsen az Isten benneteket kis cimborák jószándékotok véghezvitelében.

KIADÓHIVATAL POSTÁJA.

Szabadi Babuka Bucuresti 200, Kiss Adám, Csöpi Gheorgheni 100, Veres András Sighisoara 150, Nagy Sanyi Sighet 50, Györy Évi Agris 50, Ref. elemi isk. Pelesul-mic 67, Lázár József Arduşat 100, Dávid Baba Tg.-Mures 200, Kovács Róza Sighet 100, Osváth Anna Cristur 160, Seini: Papolezy Laci 67, Sággy Szabi 100, Merli István 100, Markovits Lóri 100, Grosz Lóri 67, Kamenszky Márta 67, Kovács Tera 67, Szűcs Kató 50, Schlinger Juci 84, Ref. vasárnapi isk. 67, Gyarmathy Éva 100, Pop Szilágyi Magda 200, Szabó Árpád 50, Baiamare: Rózsa Joli 184, Magyar Nőegylet 200, Pop Izabella 100, Sárközi Pál 100, Földes Gabicza 100, Dávid János 280, Stoll Lili 100, Szőke Béla 100, Legeza Sanyi 150, Uray Kati 100, Petruska Károly 40, Molnár Laci 100, Weress Katóka 80, Tar Jucika 50, Asztalos Bandika Carei 100, Loco: Ligeti Gyurka 43, Wittmann Ily 50, Adler József 10, Glück Bandi 50, Harkay Margit 17, Reiter Ági, Lili 50, Bara Rózsi 50, Kató Klári 50, Lőrincz Pál 50, Horváth Laci 67, Bódi Sanyi 25, Nagy Ali 50, Manfrédi Gáspár 100, Kovács Sándor 33, Bartha Zsigmond 17, Szemerei Elemér 20, Ressenmann Baba 50, Fogel Feri 17, Szabad Pisti 30, Csontos Béláné 106, Szálka Etuka 50, Papp Margit és Magdus 50, Sörös Mártonné 50.

VISSZAJÖNNEK-E TAVASSZAL A FECSKÉK?

— Édesapám, nézd csak, ott az eresz alatt
Nem látom, hol van a vidám fecskecsapat?
A fehérmellényes fecske apa, anya,
S a csicsergő, vidám fiókáknak raja?
Mond meg édesapám, hol vannak a fecskék?

— A fecskék? kisfiam, vándorutra keltek!
Mégfagynának télen, nálunk nem telelnek,
Lenn délen, a forró Afrikába
Vonulnak a fecskék, így már őszi tájba'.

— Igen, most már értem, ősszel utra kelnek,
Messze Afrikában új hazára lelnek.

Akkor a tavasszal miért jönnek vissza?
Mond meg édesapám, mi ennek a titka?

S az édesapának fényes lesz a szeme,
Tán, mert, hogy egy könnyesepp tévedt volna
bele?

— Édes kicsi fiam, az a fecske csapat,
Tudod, itt született az ereszünk alatt,
S hogyha kényszerűség el is űzi messzi,
Visszahozza a szíve a szülő ereszre.

Visszahozza újra, ha itt a kikelet...

László Marcella.

A rabonbánokról

Kedves gyermekek, bizonyára hallottatok már császarokról, királyokról és fejedelmekről, akik az egyes nemzetek vezetői voltak. Ilyen császár volt például a rómaiaknál Traján császár; királyuk volt a magyaroknak, még pedig első királyuk Szent István volt; fejedelmük volt a románoknak, ilyen volt például Stefan cel Mare, aki Moldova legnagyobb román fejedelme volt. Azt már mondanom sem kell, hogy ma Romániának királya van, aki II. Karoly néven bölcsen kormányozza országunkat.

Tehát minden népnek volt és van valamilyen néven nevezendő uralkodója. A székelyek, akikről a multkor meséltem nektek, szintén választottak maguknak uralkodót, vezetőt. Ezt az uralkodót a székely nép **rabonbánnak** nevezte. Mivel pedig a székelyek hat törzsre oszlottak minden törzs élére egy-egy rabonbánt állítottak.

Ezek a rabonbánok papi, birói és katonai hatalommal rendelkeztek.

Ők mutatták be a pogány isteneknek az áldozatot erdős hegyeken, csalitos dombocon, vízfolyamok, források, kutak, kövek mellett. Mert ne felejtjük el, hogy a rabonbánok idejében a székelyek még pogányok voltak és bálványokat imádtak. A keresztény vallást csak a XI-ik században vették fel.

Ők bíraskodtak, ők hozták a törvényeket és ügyeltek azoknak megtartására. Peres ügyekben igazságot szolgáltatottak. A rend és béke őrei voltak. Amit a rabonbánok határoztak, vagy parancsoltak, azt a székelyek engedelemmel és szó nélkül teljesítették. A nép tisztelettel és hódolattal adózott minden tekintetben a rabonbánoknak.

Háboru esetén a rabonbánok vezették harcba a székelyeket. Tehát ők voltak a hadsereg kapitányai. Háborút üzentek és békét kötöttek az ellenséggel. Hívó szavukra a fegyverforgató székelyek azonnal hadba keltek.

Az egyes törzsek élén rabonbánok azonban csak saját törzsük, vagy nemzetségük körében intézkedhettek. Az összes törzsekre vagyis az egész székelységekre érvényes határozatokat a **főrabonbán** hozta. Ez volt a székelység feje.

A főrabonbán volt a székelyek főpapja, főbirája és főkapitánya. Szabadon választották.

Ő mutatta be pogány szertartások szerint az áldozatot az egész székely nemzetért. Ő őrizte a nemzet áldozó poharát.

Ő hívta össze a népgyűléseket; azokon elnökölt, törvényeket alkotott, ítélkezett a nép ügyes-bajos dolgaiban. Örökölt a tör-

vények megtartása felett.

Ő volt a székely hadsereg fővezére. Ő döntött véglegesen a háboru és a béke felett. A kisebb rabonbánok készséggel engedelmessékedtek neki.

A főrabonbánokat kezdetben a hun nemzetségből, később a magyarok nemzetségből választották.

Az utolsó hun nemzetségből származó főrabonbán **Zandirhám** volt. Az első magyar eredetű főrabonbán **Apold** volt, Árpád vezér nemzetségből.

A magyar nép Árpád vezér korában foglalta el a Duna-Tisza között. A székelyek, akik a magyarokkal rokon nép voltak, midőn meghallották Árpád vezér jövetelét, küldöttséget menesztettek hozzá aérés-

sel, hogy fogadja el a székely népet szövetségeseül. Árpád örömmel fogadta Zandirhám követéit; tiszteletükre nagy áldomást és ünnepélyt rendezett. Szövetségüket 6 kódarabra vésett törvénypontra állapították meg. E pontok egyike szerint Zandirhám halála után a főrabonbánság Apoldra fog szállani. Így lett azután Apold a székelyek első magyar főrabonbánja.

Amikor a székelyek a keresztény hitre áttértek, megszűnt a főrabonbáni méltóság és vele az egész rabonbáni intézmény.

A főrabonbán székhelye az Ódorheiu mellett épített hatalmas Budvár volt, amelyről máskor fogok mesélni.

Józsa János.

Bodorgány uram létrája

vagy

Mit talált ki legujabban a két kis gézengúz?

Bodorgány uram csak most számolta le Gelebogyi komájának a másfél százat a szép új létraért. No az is kell a házhoz, almaszedésnél, meg más alkalmakkor. Viszi is ő maga a létrát nagy vigyázva, hogy baja ne essék.

Janesi és Pisti, a két kis gézengúz észreveszik a létrás embert.

— Tudod mit, Pisti, tréfáljuk meg a létrás bácsit — mondja nagy hirtelenséggel Janesi.

— De nem lesz ebből baj, Janesi? — aggodalmaskodik Pisti.

— No és, ha baj lesz? elszenvedjük! Ne félj, nem vagyunk tojásból. — Több szó nem is esik köztük. Értik ők már egymást.

Hátulról Janesi, előlről Pisti akaszkozik, esimpaszkodik rá a létrára.

— Hehe, hinta-palintázni akartok? No jó helyre jöttetek, gondolja magában Bodorgány uram, majd meghintáztat én benneteket! Meg rándul a létra, Janesi máris a magasba lendül.

— Jaj de jó! jaj de jó! örvendezik Janesi. Ilyen pompás hintázásban sem volt még részem! ...

Talpas és Barnabás kalandos utazása repülőgépen

JIRTA: TELEKY DEZSŐ

3

De hogy szavunkat össze ne vétsük, s a különös történeteket hosszadalmas párbeszéddekkel hiába nem nyújtjuk, röviden adjuk elő, hogy Barnabás, miután jól megebédelt Talpas kománál, bucsut vett a háziaktól s hazafelé ballagott, azzal a meghagyással, hogy otthon a szükséges holmikat összeesomagolva, másnap utrakészen ismét Talpas kománál jelentkezzék. Mert ujabban mégis úgy döntöttek, hogy nem várnak egy hétig. Nincs értelme a halogatásnak.

— Holnap reggel lesz az indulás Brasov felé s ha tervünk sikerül, mindjárt el is indulunk a hosszú repülőútra — így mondta Talpas.

Barnabás hazaérkezve, alig tette maga mögött az ajtót, köszönés nélkül szólította meg örömtől ittasultan, harisnyastoppoló feleségét:

— Anyjukom, utazom! s olyan állásba helyezte magát, mint egy győztes hadvezér.

— Hova, drága tubicám? — kíváncsiskodott Barnabásné meglepődve.

Az Északi Jegestenger felé! Igen, oda. Talpassal meglátogatjuk fehér testvéreinket. Ujra repülőgéppel megyünk. Kérde, hogy honnan kapunk repülőgépet? Mindent megvitattunk, mindent megbeszéltünk. Tervünket a legkisebb részletekig kidolgoztuk, repülőgép is lesz. Hogy hogyan jutunk hozzá, az egyelőre hivatalos titok. Most az a fő, hogy esomagoljunk, de azonnal, mert reggelig teljesen felszerelve, Talpas rezidenciájában kell lennem.

— Jaj, hát mit viszel magaddal? — kérdezte aggodalmasan Barnabásné komámasszony. — Fehérnemű dolgában rosszul állasz. Nincs kimosva más inged és lábravalód, csak az, ami rajtad van.

— Ez bőven elég még tíz napra is. Ha bepizskolódik a külseje, hát akkor kifordítom — oldotta meg a fogas kérdést Barnabás. — Aztán csomagold be a bundámat, a vízhatlan esizmámat, a kuosmámat, vagy tíz darab ürücombot, két sonkát, egy tizliteres demizsonban málnaszörpöt. De ki ne felejtse a fogkefédet.

— A fogkefédet éppen ma vizsgáltam meg — szólta Barnabásné komámasszony. — Teljesen hasznavehetetlen állapotban van. Alig meredezik ki belőle néhány szőrszál. Azt nem viheted magaddal.

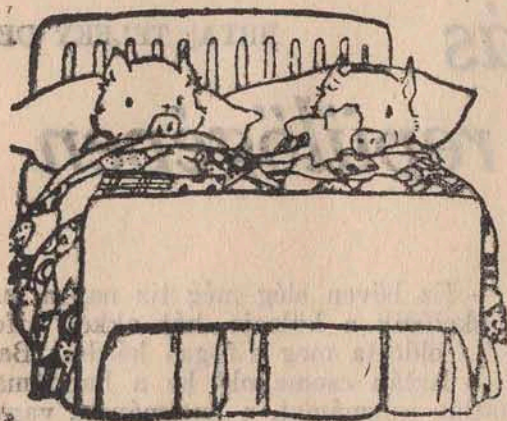
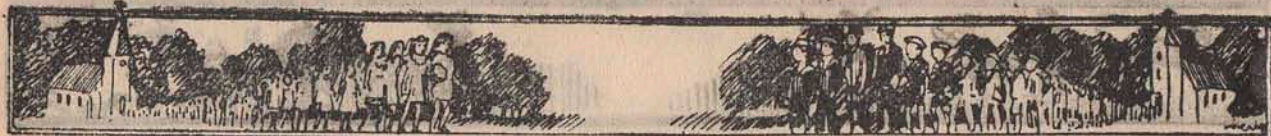
— Hát akkor csomagold be a csizmakefét. Szükség esetén azt is használhatom fogtisztításra.

— Rendben van! Hát aztán még mi kéne, ha vóna?

— Repülőmaszk, fésű, brillánton, kölni-viz, manikiürkészlet, körömlakk és guzikenőcs. Hadd lássák fehér testvéreim, hogy művelt, modern legény vagyok. Igaz, az esernyőről se feledkezzél meg.

Szegény Barnabásné éjfélig mindent szépen bepakkolt egy nagy hátibatyuba. Barnabás uram jókor lefeküdt, hogy kialudja magát alaposan. Barnabásné hulló könnyekkel nézte a csakhamar jóízűen horkoló urát. És arra gondolt: ki tudja mikor alszik megint az ő élete párja ilyen finom tollpíhás ágyban? Ki tudja, hogy és mint lesz holnap?

Hajnaltól az ébresztőóra hangjára kiugrott ágyából Barnabás uram. Hamar felöltözködött, megreggelizett, aztán a nagy batyut hátára véve, elbucszott feleségétől, akinek fogalma sem volt, micsoda veszedelmekbe rohan szeretett hitvestársa.

Barnabásné hulló könnyekkel nézte a csaki hamar jóízűen horkoló urát.

Barnabás már kora reggel Talpasék kuriája előtt állott.

Talpas, amint az ablakból meglátta pajtását, oldalbordájához fordult s ünnepélyes hangon ezeket mondta:

— Eljött a bucsu pillanata. A tudomány és tudásvágyam követeli meg ezt az expedíciós utat, amelyet majd könyvben is meg fogok írni az utókor oktatására és szórakoztatására. Töröld le hát könnyeidet, ne nehezítsd meg az elvülést. A Nap és a Hold áldjon meg.

KÖZMONDÁSOK—BÖLCSMONDÁSOK.

Hallgatni arany, beszélni ezüst. (Ney Zsuzsika IV. el. ot. Oradea.)

Legjobb szakács az éhség. (Bara István IV. el. ot. Brasov.)

Többet ésszel, mint erővel! (Makó Tivadar IV. el. ot. Resița.)

Soka láss, hallj, keveset szólj. (László Bözsi, Mercurea Ciuc.)

Sok beszédnek, sok az alja. (Kósa András, Sf.-Gheorghe.)

A hizelgés jó csengésű hamis pénz. (Kovács Margit és Gabi, Satu-Mare.)

NE BUSULJ, MILIKE!

Dobay Milikének írta: *Dezső bácsi.*

Ejnye, mérges macskája!
Ne nézzünk most reája!
— Látod, hogy sir Milike?
Hát karmolni illik-e?

— Nem kapsz este tejeckét!
Pedig tudom, megennéd.
De, aki rossz, higgyed el,
Vacsorát nem érdemel!

— Kis Milikém, te pedig
Töröld le a könnyeid!
Amit mondok nem csodás?
Meggyógyul a karmolás!

— Beforrad majd reggelig,
Bornyunyuzó péntekig...
S még a nyoma sem lesz meg,
Mire Mili férjhez megy...

A MÉHEK ÉS A HERNYÓ. (Dyk mese.)

Virágban állt az almafa, de ahány zöld levél rajta, ugyanannyi hernyó, virágaiban pedig a méhek döngicséltek és gyűjtötték belőle a mézet.

— Rablók! — így támadta meg a méheket egy duzzadt hernyó — hogy meritek ti a legszebb virágokat megrongálni?

— Mi nem rongálunk semmit — viszonzták a méhek, hanem ti igenis pusztítottok.

— Ez rágalom — erősködött a hernyó — mi csak a felesleges leveleket tisztogatjuk le az ágakról s így még használunk is, ellenben ti a virágok nedvét szívjátok ki, melyből az izes gyümölcsnek kellene teremnie, hogy miért teszitek azt, ti tudjátok, nem én.

Tudja azt a kertész is! — felelték a méhek.

Tudta is, s jött is mindjárt és úgy vetett véget a vitának, hogy a levélpusztítókat mind elpusztította, a mézgyűjtők munkáját pedig bántatlanul hagyta tovább folyni.

ANNUSKA ALMA

2. KÉP.

(Szin: Tündérbert. Háttér kuszorózsával borított fal. Középen baldachin alatt vagy emelvényen két trónszék, rajta tündérkirály és királynő teljes udvartartásukkal. Jobbról bevonulnak, rendre, a többi szereplők; a tróntól jobbra-balra félkörben ülőpárnák.)

Ajtónálló (háromszor kopog botjával): Felséges Uram és Királyom! A Mesetündér egy kis földi leánykát hozott. Kinn várnak.

Tündérkirály: Jöjjön be! Ajtónk és szivünk mindig nyitva a számára.

Mesetündér (bevonul, kézenfogva vezeti Annuskát): Felséges szüleim, elhoztam a legjobb gyermeket, akit ma a földön láttam.

Annuska (csodálkozva néz szét): Milyen ragyogás! Milyen csodás itt minden! (Most észreveszi a királyi párt, meghajol előttük.)

Tündérkirálynő: Jöjj közelebb kislány!

Mesetündér: Annuska a neve. Az anyja özvegyasszony s mosással keresi meg a kényerét.

Annuska (dicsérően): Meg a házbért és a tűzfát is.

Tündérkirálynő: (a királyhoz) Óh, milyen édes.

Annuska: És ezt a meleg ruhácskát is most kaptam, a cipőt is. Jó téli kabátom is van. Olyan jó édesanyám van nekem! A legjobb édesanyja!

Tündérkirálynő: (a királyhoz) És a leg-hálásabb gyermek.

Ajtónálló (háromszor kopog botjával): Felséges Uram és királyom! A Virágtündér kéri bebocsáttatását.

Tündérkirály: Várjuk kedves gyermekünket.

Mesetündér (Annuskához): Ez alatt te szépen leülsz.

Annuska (félreáll s nagyon szerényen elhelyezkedik).

Virágtündér (fantasztikus kosztümben belép s a bejáratnál meghajol): Felséges szüleim!

Tündérkirály: Jöjj közelebb lányom, vártunk.

Tündérkirálynő: Mi hír a földön, Virágtündér?

Virágtündér (közelebb jön): Tündéranyám, a virágmagvak, amiket szerte a földön szétszórtam, mind-mind kikeltek.

Tündérkirály: Jutott mindenkinek?

Virágtündér: Kicsinynek, nagyoknak, egyaránt.

Tündérkirálynő: Minden vidékről gondoskodtál?

Virágtündér: Erdőn, mezőn, hegyen, völgyön, mindenütt, ahol csak annyi föld van, hogy a fű gyökeret tud verni benne, ott virág is terem. Virágos szőnyeg kora tavasztól késő őszig az erdők pázsitja, a mezők széle, a rétek bársonya.

Tündérkirály: Szeretik az emberek a virágot?

Virágtündér: Mindennél jobban.

Tündérkirálynő: Ugyan mit csinálnak vele?

Virágtündér: Örvendezve nézik. A gyermekek csokorba kötik, hazaviszik, vízbe állítják, hogy ne fonnadjon el. Cserépkébe ültetik, hogy az ablakukban is legyen nyíló virág. A legények kalapjukba tűzik. A menyasszonyok fejére virágból fonnak koszorút és bizony még az öreg anyókák is egy szál virággal mennek templomba. Örömben, bánatban mindig ott van a jó emberrel a virág.

Tündérkirálynő: Óh, milyen boldog vagyok, hogy a jó embereknek ilyen kedves ajándékot tudtam adni.

Virágtündér: Igen, a jó emberek öröme a virág, mert „ki a virágot nem szereti, jó ember nem lehet“.

Tündérkirály: Mondd, kedves lányom, miért szeretik olyan nagyon a virágot?

Virágtündér: A szépségéért, színéért, illatáért.

Tündérkirály: Mind egyenlő a virág a földön? Mint a fű, vagy a buza?

Virágtündér: Nem, felséges atyám. Ahány virág, annak mind más a formája, színe, illata. Aki jól ismeri a virágot, behunyt szemmel is eltalálja nevét az illata után.

Tündérkirály: Szeretnék néhány földi virágot látni.

Virágtündér: Ha megengeded, tündératyám, rendre bemutatom őket. (Tapsol.) Kis

hóvirágom, jöjj, mutatkozzál be.

Hóvirág (megfelelő kosztümben színre lép): Én vagyok a tavasz első hirnöke. Amikor a hó alig kezd olvadni, az első langyos fuvalomra kibúvok a földből s halkán csilingelek bokrok tövéén, vizmosás aljában: „Giling, galang, kicsiny harang, megy már a tél, aludni tér! Giling, galang, kicsiny harang, fiuk, lányok, ha vártatok, most itt vagyok“.

Tündérr királynő (örömmel): A földön első hirmondója vagy a tavasznak, itt pedig első leszel a mi szívünkben. Ül ide a közelmbe. (Maga mellett helyet mutat.)

Tündérr király: Lássuk a többit!

Virágtündér (tapsol): Várom a szende ibolyát.

Ibolya (bejön, a trón előtt meghajol): A szerénység jelképe vagyok én. Erdő szélén, bokrok alján, fű és zöld lomb között rejtve nyílnak virágaim. Aki azonban szereti illatomat, az megkeres és megtalál.

Tündérr királynő (magához vonja az ibolyát s beszívja illatát): A külsőd szerény, a lelked azonban édes illatodban száll felém. Ül le a király trónusának lábához, hadd élvezzünk tovább is.

Ibolya (helyére ül).

Virágtündér (tapsol): Nefelejts, kis nefelejts!

(Folytatjuk.)

Bodorgány uram létrája

(folytatás a 4-ik oldalról)

— Ugy-e? Szóval tetszik a multság — gondolja nagy ravaszul Bodorgány uram. Újra ránt a vállán, most Pisti lendül a magasba, Jancsi ellenben lenn csücsül.

Akár fenn csücsül, akár lenn csücsül, Bodorgányi uram tudja, mit csinál. Nem viszi ő messze a potyautasokat, csak a vízmedencéig.

Annak is a szélére. S ott csupa merő véletlenségből bele pottyantja Jancsi urfit a vízmeden-

cébe. Pistinek sem kellett egyéb — uccu, vesd el magad — elszaladt.

— jaj, jaj, jaj, jaj! — hapei! hapei! krksz, prksz! hápog, jajgat, prüszköl Jancsi. De Bodorgány uram vissza sem néz, csak viszi tovább elégedetten a létráját.

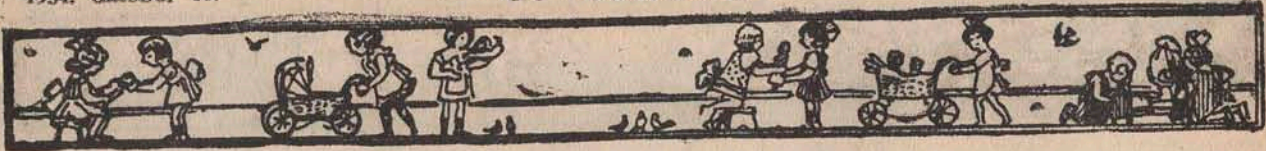
— Engem akartatok, két kis gézengúz megtréfálni? — mormogja félhalkan. — Hehehe! Nőjjön ki még addig a bajusztok!

A helyszínen csak a két kis gézengúz maradt. Jancsi, aki a vízmedencéből nagy nehezen kimászott és a jószívü napnál száritkozott — és Pisti, aki a barátját vigasztalgatta.

— Gondoltam én, hogy baj lesz ebből... Jancsi csak legyint:

— Hadd el Pisti... Csak az a szerencse, hogy nem voltam tojásból.

ISTEN SZEME.

„Mi az a nap, az a fényes?“
Kérdi Maris édes anyját.
„Isten szeme, kis madaram,
Mindig rád néz, jót, rosszat lát.“

S föl az égre tekintgetve
Megy Mari az óvodába,
Almát, diót, kalácsot visz
Virágos kis kosarába.

Szomoruan, haloványan
Árva kislány ül mellette,
Almát, diót és kalácsot
Az árvával megfelezte.

Az ablakon mosolyogva
Besütött a nap sugára,
Ugy tapsikolt örömeiben,
Hogy azt a jó Isten látta.

Pósa Lajos.

A satumarei ipari és mezőgazdasági kiállításról

Már irtunk nektek a mult számunkban arról a nagyszabású kiállításról, amelyet október 6-tól 10-ig bezárólag rendeznek Satumaren. Mégpedig:

A Római kertben az ipari, mezőgazdasági és szövetkezeti kiállítást.

A Dacia szállóban az iparművészeti és háziipari kiállítást.

Az Ujságíró Klubban Képzőművészeti kiállítást.

A Ref. Kollegiumban a turisztikai kiállítást.

A Kovács-féle fátelenen pedig a tenyészálatkiállítást.

Miért irtunk most nektek, kis cimborák erről a kiállításról? Bizonyára nem ok nélkül. Annyi sok minden érdekes dolgot lehet látni egy ilyen kiállításon, hogy feltétlen érdemes a megtekintésre.

Látjátok kis cimborák, ma olyan elképzelhetetlenül nehéz az élet, hogy bizony még ti a gyermekek is megérzitek, nemcsak a szülők, a nagyok. A gazdasági helyzet leromlásával sok minden megváltozott. Ma még a pályaválasztás is egészen más szempontok szerint történik, mint régen. A legtöbb szülő ipari és mezőgazdasági pályák felé irányítja gyermeke figyelmét. Ezért is van nagy jelentősége a gyermekek és ifjak szempontjából az ilyen országrészi kiállításoknak. A gyermek sok mindent lát, hall és megfigyel s a látottak nyomán, szinte észrevétlenül is megmarad benne az összenyomás, a pályaválasztás gondolata. Egyik meg-

szereti a gépeket, másik a gazdálkodást, harmadik a kertészkedést, negyedik a szücszmesterséget, az asztalosságot, a bőrmunkát és így tovább.

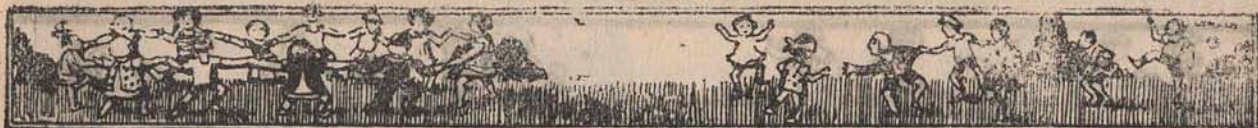
Hogy hol mit láthattok, azt is megmondjuk nektek. A Római kertben láthatjátok majd a cserkészek sátoráborát, az bizonyosan érdekes lesz majd. Különböző gépeket, házi szárnyasokat, vadászjelvényeket, mezőgazdasági szerszámokat, terményeket, pompásabbnál pompásabb gyümölcsöket, óriás káposztafejeket és még sok más érdekességeket. A Daciában az ország különböző vidékeinek a népviseletét, szebbnél-szebb kézimunkákat, faragott tárgyakat s aiudi fegyverek által készített tárgyakat. Az Ujságíró Klubban pedig képeket, szobrokat, festményeket.

Éppen ezért is, hogy ennyi minden érdekes látnivaló lesz majd a kiállításon, üzenjük nektek, satumarei és környékbeli kis cimborák, hogy szüleitekkel vagy akár egymás társaságában is, de feltétlen látogassátok meg az okt. 6-tól 10-ig terjedő nagy kiállítást.

Szerkesztő néni.

KÖZMONDÁSOK — BÖLCISMONDÁSOK
A gyámoltalan nem tud boldogulni. (László, István, András, Alba Iulia) gyűjteményéből.

Addig jár a korszó a kutra, míg eltörik. (Karalyos Irmuska II. g. ot. Rázboieni Cetate) gyűjteményéből.

AHOGY KIS MUNKATÁRSAINK IRNAK.

HOZZÁSZÓLÁS AZ „UJ CIMBORA” 27. SZÁMÁBAN KÖZÖLT TALÁLÓS KÉPHEZ.

Román Kató IV. el. o. t. Satu-Mare.

Peti egy kis suszterinas volt. Nagyon szeretett olvasni. Ahogy volt egy kis ideje, rögtön a könyvet bujta. De bizony sokszor még akkor is olvasott, mikor nem lett volna szabad.

Egyszer elküldte a gazda felesége egy ismerőséhez, hogy vegyen neki egy cserép virágot és ropogósra sült kacsát. Elrendezte szépen a kacsát egy tálba, betette a virággal együtt a

kosárba és úgy adta oda Petinek. Viszi Peti a kosarat, de titokban a köténye alá rejt egy könyvet. Amint kiért az uccára, fejére teszi a kosarat, megfogja félkézzel és előveszi a könyvet. Nagyon szép lehetett a könyv, mert Peti nem figyelte, hogy hova lép. Ugy történt a dolog, hogy megbotlott, a tál kicsuszott a kosárból. Eltört s most szegény Peti vakargatja a fejét. Mit szól a gazdája, ha megtudja?

*

Miklós Jancsika Brasov hozzászólása.

Én megnéztem jól a találós képet és törtem rajta a fejem. Addig törtem, míg kitaláltam. Egy fiu kosarat vitt a fején, amelyben mindenféle jó dolgok voltak. De amíg a fiu a fején vitte a kosarat, olvasni kezdett egy könyvet s nézett a lába alá, megbotlott, a kosár leesett és kiberult így történt meg a kár.

Ügyesen fejtetted meg Román Katóka a találós kép meséjét te is, Miklós Jancsika, mind a ketten nyilvános dicséretet érdemeltek.

A következő számok egyikében megkezdjük a szünidei beszámolók közlését. A legjobb beszámolókat jutalomban részesítjük. Írja meg hát minden kis cimbor a nyári élményeit, hol töltötte el a nyarat, mivel foglalkozott, mi volt az, ami különösebben megragadta a figyelmét, amit megtanult, vagy amivel a szünidő alatt az ismereteit bővítette.

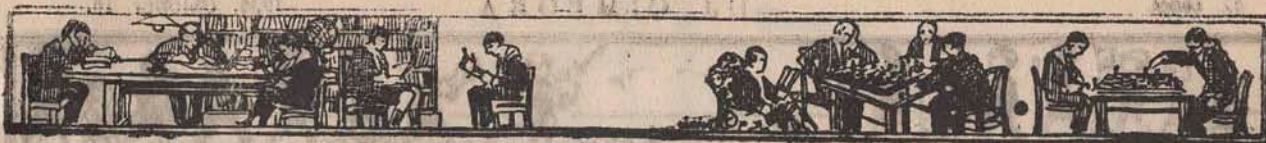
A NYUL ÉS A KUTYA.

(Rundell mese.)

Nagyon sebesen szaladt a nyul s a kutyának hiába volt minden igyekezete, nem tudta utolérni. Dolga végezetlen kellett urához visszatérnie. Az ur kinevette a kutyát.

— Ugyan szép állat vagy. Milyen piciny hozzád képest az a nyul s még se tudod elfogni.

— Könnyű neked nevetned, uram — viszonozá a kutya, de elfelejtetted, hogy a nyul életéért, én pedig csak egy darab kenyérért szaladtam.

SZERKESZTŐI ÜZENET

Ha levelet írtok kis cimborák, ne felejtsetek el soha a levélbe odairni, melyik városban, vagy faluban íródott a levél és melyik évben, hónapban és napon — vagyis a levél keltének a helyét és idejét. A név után a befejezésnél oda kell mindig írni azt is, hogy hányadik osztályosok vagytok.

Telek Dezső, Collesli. Levelét a Milike versével együtt megkaptam. A medveegényből az első 16 oldal maradt nálunk csupán. Ha lesz valami hírünk, írni fogunk azonnal. Szíves üdvözlét. — **Mándy Zoltán, Seini.** Köszönettel vehük az iskola könyvtára számára tett megrendelését. Fizesse vissza a jó Isten százszorosan gyermekei előmenetelében. — **Gerber Ödön gyógyszerész, Seini.** A vasárnapi iskolások számára megrendelt újságot már megadítottuk. Köszönjük a szíves támogatást. Minden jót kívánunk érte cserébe. — **Katona Jenő, Petrau.** Legutóbb küldött verseiben kidolgozásra érdemes gondolatokat vet fel — de ezeket a gondolatokat gondosabban kell versbe foglalni. Több műgonddal és érzékkel. Próbálja csak meg, nem lesz az olyan nehéz, csak szánja rá a türelmét. — **Bodnár Irma, Oradea.** Kedves édesanyja állapotáról már nagyon régen hallottam hírt. Remélem nincs semmi baj. Szeretettel üdvözlöm. — **Ref. elemi isk. Pădureni Chisineu Cris.** Jólesett, hogy gondoltak ránk. Bár minden iskola így a szívén viselné az Uj Cimborá sorsát. Az ottani kis cimboráinkat is bevesszük majd a kerítészedők közé. — **P. Szilágyi Picike, Seini.** Örültél e Picike az Uj Cimborának? Küldünk neked valamit. Megkaptad-e? No majd írjátok Magduskával együtt. — **Kovács Teruska, Seini.** Várjuk elnökségedtől a beszámoló levelet. Csak okosan és ügyesen, a kisebb testvérekkel komolyan, de azért szeretettel kell foglalkozni. — **Kassay Erzsike, Somcuta.** Kérjük megírni a Kapatán Annuskáké pontos címét, hogy utánuk küldhessük az újságot. — **Ney Zsuzsika, Oradea.** Hogy megy a tanulás az új évben, Csupikám? A kliséit elküldtük neked. Megkaptad-e? A Tanhika jobban van-e már? — **Róssinger Pisi, Ginja.** Rég nem írtál kis cimborá. Pedig mindig megnézem a napi postát, hátha van tőled is egy levél. — **Zöldi Gabika, Budapest.** Küldjük neked már július óta az újságot. Megkaptál e minden számot? Majd írd meg, hogy mi nyerte meg az Uj Cimborában eddig legjobban a tetszésedet. Az előfizetési díjat Ferenczy Pál gyógyszerész Hosszupályi, Bihar-megye címre kell küldeni. — **Ferenczy Józsika és Ancika Balmazújváros.** Ica-mica két lusta cica — az egyik Józsika, a másik meg Ancika. Mit ígértetek nekem két kis hamis cimborá? Hogy minden hónap-

ban írtok egy hosszú levelet. No, meglátom, kehofook közül, melyik ír hamarabb. — **Juhász Gyöngyi, Tala-bánya.** Édes Gyöngyikém, írja meg, hogy a legutóbb, május hóban küldött előfizetésből, kinek mennyit írjunk a számlájára. De írjon másról is, hogy vannak — mindnyájukat szeretettel üdvözlöm. — **Thodorán Irénke, Somcuta.** Tetszik e neked az Uj Cimborá? Azóta már ti is iskolások vagytok ugyebár? Rajzol-gassatok csak szorgalmasan — s ha bekülditek a kész rajzotokat, elvisszük az országos rajzkiállítás-ra. Édes jó anyátok egészséges-e? — **Samu Zolika, Dobos Rudolf, Nisztor Bőzsi, Szabó Adolf:** nagyon is megelégedtetek az Uj Cimboráról. Pedig nagy-baj az, ha valakinek nincs rendbe a szénája. Forgas-sátok csak azt a kis könyvelési füzetet, majd meglát-játok belőle, hányadán is áll a dolgotok. — **Balassa György, Szeged.** Megkaptad-e az Uj Cimborá kis rajzfüzetét? A többi kis cimborák szeretnék tudni hányadik osztályba jársz, bélyeggyűjtők közé tarto-zol-e, vagy a rejtvényesek közé. Hát majd írd meg egy szép bemutatkozó levélben. — **Csucska Elek, Li-vada.** Mélytisztelű elnök ur — várjuk a beszámoló leveledet. A többi kis cimborák oldalát már nagyon kíváncsiság, hogy vajon mi is van már az-zal a lívadai Uj Cimborá Testvérszövetséggel? A te leveledben írhatnak a többi ottani kis cimborák is. — **Sebestyén Buba, Gödöllő.** Ugy csiripelte a minap két szürke veréb a sürgönydróton, hogy nagyon sze-reted te ezt a kis cimborá újságot. No de én vagy hiszem el ezeknek a kis fecsegőknek, vagy nem, amit mondanak. Legjobb lesz, ha írsz egy szép be-mutatkozó levelet és abban majd megírod, hogy hogy is állsz tulajdonképpen ezzel a kis újsággal. — **Bányai Lenke, Leánykálvineum.** Tavaly óta nem hal-lottunk rólad semmi hírt. No, majd pótdold ki az el-mulasztottakat. — **Vidor Ivánka, Salu-Mare.** Rajzoltál e már a kis rajzfüzetbe? No majd egyszer kérd meg a kisasszonyodat, hogy hozzan el legközelebb hozzánk a szerkesztőségbe, hadd ismerjünk meg s hadd lássuk, mit rajzoltál a kis rajzfüzetbe. — **Szabad István, Salumare.** Megfejtetted-e a legutóbbi szám rejtvényeit? A megfejtéseket mindig be kell hozni, vagy küldeni — sohasem lehet tudni, mikor nyer valaki valamit

HOVÁ, HOVÁ, KIS KATÓKA?

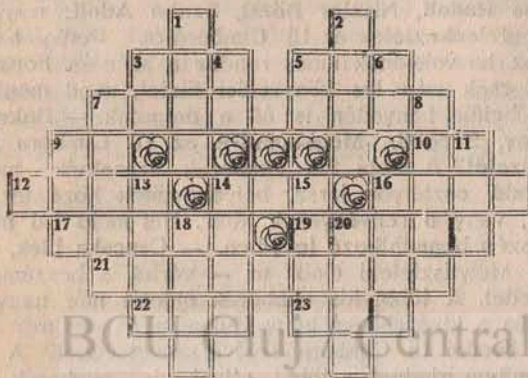
Hová, háová, kis Katóka?
— Az erdőbe nagyapóka.
Mit csinálsz ott kis Katóka?
Epret szedek Nagyapóka.
Szedsz e nekem, kis Katóka?
Hogyne szednék, nagyapóka.
Fele lesz a Katókáé,
Fele a nagyapókáé.

Benedek Elek.

FEJTÖRŐ KERESZTREJTVÉNY

Beküldte: *Rosinger Pál* IV. g. o. t. Ginta.

Ez a fenti keresztrejtvény, amely nagyon ügyesen és szellemesen van megszerkesztve, próbára teszi majd a türelmeteket, de nem hinném, hogy lenne egy rejtvényfejlő is közületek, aki meg ne fejtene és be ne küldené. Hát csak rajta jó siker!!

Vízszintes sorok: 3. Lajos becézve (egy betű kihagyásával), 5. szeszessital, 7. orosz hangszer, 9. köszönés, 10. sír másszóval, 12. síkság, 14. tagadó szó, 16. csendes másszóval, 17. valamit tartanak benne, 19. vissza, hely, ahol az állatok isznak, 21. néha a tenger ilyen, 22. állati prémiből készült divatcikk, 23. p-vel kezdődően házfedésre alkalmas. **Függőleges sorok:** 1. ugyanaz, mint a vízszintes 23-as, 2. Kézimunkákon van, 3. vissza: rangjelző szócska, 4. száméhangja, 5. helyhatározó rag, 6. róka mássallhangzó, 7. bu más szóval, 8. aki a buzát learatja, 9. színházban is van ilyen szék, ha nagyon sokan vannak, 11. női név becézve, 13. ázsiai nemzet, 14. dal másszóval, 15. tréfálkozás másszóval, 16. hon másszóval, 18. vissza ugyanaz, mint a függőleges 2-es, 20. imark vele.

26-os szám megfejtése. Keresztrejtvény. Vízszintes: 1. clarinet, 8. Anni, 9. él, 11. M. G. B. 13. linoleum, 16. I (lá), 6, 17. le, 18. (di)ó, 19. O. E. I. 21. Ank(er), 22. orchidea, 23. Bea, 24. I. A. L. 25. Link(a), 26. az orgona. Függőleges: 1. csello, obsa, 2. Anti, 3. R. N. 4. ni, 5. name, 6. E. 7. ablakomba „f”, 10. lóhere, 12. Guinea, 14. ól, 15. le, 20. Ica, 25. ló, 21. (l)ádikó, 26. ir, 27. n. g.

Ebből a rejtvényből kimaradt az utolsó előtti sorból a 26. és 27. szám jelzése, de az ügyes rejtvényfejlők azért kitalálhatták a szavak jelentését.

A következők küldtek még a 27-es számba új rejtvényt: Fried Laci is is – Páris és Weisz Bandi s/s – esperes.

Megfejtést küldtek be: ótordai Weress Zsófia Csüry Évike, Román Katóka, Wald Gyuni, Thodoran Valika, Nagy Dezső, Hajós Pista, Bálint Dezső, Szemerei Dönci, Kiss Tibi.

A sorsoláson nyertesek lettek: Csüry Évi, Román Katóka Nagy Dezső.

Hogy mit tartalmaz a II. Endre által 1922-ben kiadott aranybulla, helyszüke miatt a mostani számban közöljük és pedig a Csüry Évi I. g. o. dolgozata szerint: „Az aranybullát vagyis a nemzet szabadságlevelét II-ik Endre adta ki, amikor 1922-ben kívánták az országgyűlés összehívását. Ezt a király által aláírt és szentesített szabadságlevelet a róla lefüggő aranypecsétről nevezték el aranybullának. S az aranybulla szerinti a király köteles évenként egyszer országgyűlést tartani. Nemesi kihallgatás nélkül elítélni nem szabad, nemes ember adót nem fizet, idegenek országos hivatalai nem viselhetnek. A nemesek kötelesek az ország védelmére fegyvert fogni. Ha a király nem tartaná meg a törvényeket, a nemesség fegyvert is foghat ellene.

Tudomásunk van róla, hogy nagyon sokan foglalkoznak örömmel és szívesen rejtvényfejtéssel az új cimborák között, meg is fejtenek ugyszólván minden rejtvényt, csak nem küldik be, részint hanyagságból, részint, mert sokba kerül a portó. Már pedig aki megfejt csak küldje be. Egy postai levélapon két szám rejtvényeit is be lehet küldeni egyszerre, nem késik ki a sorsolásról. És hogy a portóköltségen spórolni lehessen, beszéljetek össze kis cimborák, ahol főbben vagytok hárman, négyen is küldhetitek leveleiteket, rejtvényeiteket közös portóval, közös borítékban.

Előfizetési árak: Egész évre 200, fél évre 100 L. A Családszövetség tagjainak 160 Lei és 10 Lei portó. Egyes szám ára 6 Lei. Magyarországon 12 p. Jugoszláviában 150 dinár. Csehszlovákiában 60 ck. — Magyarországi előfizetőink kéretnek, hogy hátralékos díjaikat Ferenzy Pál gyógyszerész Hosszupályi, Bihar megye címre juttassák el.

Főmunkatárs: TELEKY DEZSŐ.

**Uj Cimborá szerkesztősege és kiadóhivatala
Satu-Mare, P. Bratianu No. 9.**

SZABADSÁJTÓ R. T. NYOMDABÉRLETE